[1]व्यतिपानः, पालयमानः, [2]व्यतिपिपासमानः, पापायमानः;
व्यतिपास्यमानः, पालयिष्यमाणः, व्यतिपिपासिष्यमाणः, पापायिष्यमाणः;
[3]नपात्-नपातौ-नपातः, [A]तनूनपात्, अपान्नपात्, अपोनपात्;
पातम्-तः-तवान्, पालितः, पिपासितः, पापायितः-तवान्;
[4]विश्वपाः-सुपाः, [5]गोपः-नृपः, [6]अधिपः, [7]पायः, [8]गोपायी,
[9]नगरपायी, [10]पपिवान्, पालः, [11]गोपालः, पिपासुः, पापाः;
पातव्यम्, पालयितव्यम्, पिपासितव्यम्, पापायितव्यम्;
[12]प्रपाणीयम्-प्रपानीयम्, पालनीयम्, पिपासनीयम्, पापायनीयम्;
पेयम्, पाल्यम्, पिपास्यम्, पापाय्यम्;
[13]ईषत्पानः-दुष्पानः-सुपानः; — —
पायमानः, पालयमानः, पिपास्यमानः, पापाय्यमानः;

---

1. 'कर्तरि कर्मव्यतीहारे' (1-3-14) इति कर्मव्यतीहारे शानच्।
2. सन्नन्तात् 'पूर्ववत् सनः' (1-3-62) इत्यनेन कर्मव्यतीहारे शानच्।
3. न पातीति **नपात्**=नप्ता। 'नभ्राण्नपात्—' (6-3-75) इत्यत्र निपातनात् नञ्तत्पुरुषे नञः प्रकृतिभावः, क्विपि तुगागमश्च। तन्वा न पातीति **तनूनपात्**=अग्निरिन्द्रश्च। अपोनपात्, **अपांनपात्** इत्यपि देवताविशेषवाचके पदे। सर्वेऽप्येते क्विबन्ताः। प्रक्रिया पूर्ववत्।
4. विश्वं पातीति **विश्वपाः**। 'अन्येभ्योऽपि दृश्यन्ते' (3-2-75) इति विचि रूपमेवम्। एवं **सुपाः** इत्यत्रापि।
5. '**आतो**ऽनुपसर्गे कः' (3-2-3) इति कर्मण्युपपदे कर्तरि कप्रत्ययः। एवं **नृपः** इत्यादिष्वपि ज्ञेयम्।
6. '**आतश्चो**पसर्गे' (3-1-136) इति कर्तरि कप्रत्ययः।
7. 'श्याऽऽद्व्यध—' (3-1-141) इत्यादिना आदन्तलक्षणे कर्तरि णप्रत्यये रूपम्।
8. 'त्रते' (3-2-80) इति णिनिप्रत्यये युगागमः।
9. 'सुप्यजातौ णिनिस्ताच्छील्ये' (3-2-78) इति णिनिप्रत्ययः।
10. छान्दसोऽपि क्वसुरत्र धातौ भवतीति 'विभाषा पूर्वह्णापराह्णाभ्याम्' (4-3-24) इत्यत्र **भाष्ये** '**पपुष** आगतं **पपिवद्**रूप्यम्—'इति प्रयोगाज्ज्ञायते। तेन क्वसुप्रत्यये, लिट्वद्भावेन द्विर्वचने, '**आतो** लोप इटि च' (6-4-64) इत्याकारलोपे, 'वस्वेकाजाद्घसाम्' (7-2-67) इतीडागमे च रूपम्।
11. गाः पालयतीति **गोपालः**। 'कर्मण्यण्' (3-2-1) इति ण्यन्तादस्मादण्प्रत्ययः।
12. 'शेषे विभाषा—(8-4-18) इत्यनेन णत्वविकल्पः।
13. '**आतो** युच्' (3-3-128) इति ईषदाद्युपपदेषु खलपवादो युच्।

A. 'बभार बाष्पैर्द्विगुणीकृतं तनुः **तनूनपाद्** धूमवितानमाधिजैः॥' शि.व. 1. 62.